
Enhavo: Unua arbedo, Ĉe doktoro, Maljuneco, Rememoro, Amo

La unua kristnaska arbedo en Pardubice

(rememoro de František Schwarz)

Kiam estis konstruata la unua fervojo el Prago tra Pardubice al Olomouc, ekloĝis en nia domo germana inĝeniero, kiu fariĝis inspektisto kaj kontrolis la ĝustan laboron de la fervojkonstruado.

Li havis edzinon kaj du infanojn, preskaŭ same aĝajn kiel mi kaj mia fratino, sed la familio ne sciis eĉ unu vorton ĉeĥe kaj ni ne sciis eĉ vorton germane, tamen ni infanoj ĝoje kune ludis kaj nia panjo devis ofte fariĝi tradukantino.

Kiel ludejo servis al ni la vasta koridoro, de kie oni eniradis en la unuopajn loĝejojn. Niaj familioj sufiĉe forte amikiĝis ĉefe ĉe diversaj okazaĵoj kaj tia okazaĵo estis ekzemple la Kristnaskfestoj.

La germana familio invitis nin al pridonacado kondiĉe, ke ni kun iliaj infanoj atendas la kristnaskan sonorilon en ilia servistejo.

Kun granda senpacienco ni atendis ĉiun sonon de tintiloj de la strato, pri ĉiu susuro ni opiniis, ke ĝi estas jam la signo por ni. Fine eksonis la sonorilo kaj la sinjorino venis por ni.

Ni enpaŝis en ilian grandan ĉambron, kie abunde lumigis nin multaj lumoj kaj lumetoj. Kiam al tio niaj okuloj iom kutimiĝis kaj la infana

admiro trankviliĝis, ni eksciis, ke multaj lumetoj venas el la piceo, alportita el arbaro.

Kaj nova admiro. La branĉetoj estis ligitaj per oraj ĉenoj kaj sur ĉiu pendis bombonoj kaj sukeraĵetoj de diversaj formoj. Sub la laboro kuŝis paketoj, el kelkaj estis io videbla. Niaj akrevidaj okuloj eksciis, ke tie estas kapoj de lignaj soldatetoj, ĉevaletoj kaj haraj pupoj. Ankaŭ ni, ĉefaj infanoj, estis pridonacitaj.

Tian rememoron mi havas pri la unua kristnaske ornamita laboro, kiun tiam vidis nur nia familio; tamen pri ĝi pluajn tagojn parolis la tuta urbo Pardubice.

tradukis Jarmila Rýznarová

La forgesemo tragikomika el la libro Ĉe la doktoro

Estis fervora vespera amuzo. Ĝojiga silvestra kantado, petola agordo plenigis la salonon. La glasoj tintadis unu kontraŭ alia, la junularo dediĉis sin al dancado, la paroj dancadis kvazaŭ frenezigiĝintaj. Plej okulfrapa estis iu eksterordinare simpatia paro: mia amiko Albert A. kaj sinjorino Beata N. Ili estis admirataj de ĉiuj, tiel bone ili interadaptiĝis.

Domage, ke tiu sinjorino edziniĝis al sinjoro N. Ŝi estis kreita de dio kaj de naturo por sinjoro A. — tiel flustris unuj al aliaj. Oni povis aŭdi pli aŭ malpli favorajn aludojn pri kostoj de la admirinda paro; unuj opiniis, ke inter ili ekzistas nur amikeco, aliaj, inter ili precipe virinoj, asertis, ke ĉe ili ludas ĉefan rolon la amo, tre intima amo. Mi apartenis al la unua grupo, ĉar kiel pozitivistino mi kredas nur tion, kion mi vidas propraokule.

Je la tria post noktomezo sinjorino Beata adiaŭis la societeton kaj foriris hejmen akompanate de mia amiko Albert. La postan tagon, je la sesa mia servistino vekis min el profunda dormo, ke iu sinjoro dezi-

ras paroli kun mi, ke li atendas min en la atendejo. Estis mia amiko Albert. Li rakontis al mi, ke li elglitis sur la glacio kaj lezis sian dekstran genuon.

„Montru vian genuon!“ Kiam li demetis sian pantalonon, mi rimarkis, ke li estas sen tiu parto de sia subvesto, kiun oni uzas por kovri la regionon, kie loĝas gajaj formoj, kiu en la popola lingvo nomiĝas kalsono.

Mia amiko ruĝiĝinte ekkriis: „Dio mia! Tio neniam ĝis nun okazis al mi, mi forgesis ie la kalsonon!“

Mi prisilentis la demandon, kiu subite traflugis mian cerbon, ĉu li forgesis la kalsonon antaŭ aŭ post la vespera amuziĝo. Lia genuo prezentis nur supraĵan lezon de la haŭto. Manpremite min li dankis kaj ekiris hejmen.

Mia fantazio montris al mi la vojon, kiu kondukas al la loĝejo, kie troviĝas la kalsono kaj mi devis aliĝi al la dua grupo de la kritikuloj.

La historio de mia amiko ekpensis min pri la sekvantaj vortoj de Wilhelm Busch:

La virto estas ie, la malvirto ĉie;
sed ofte la malvirtulon kaj la diboĉulon,
kiuj konstante pekas, la sorto pune sekvas.

d-ro Ante Grgurina

Maljuneco

Dum mi maljuniĝas, ŝajnas al mi, ke la jaro estas ĉiam pli mallonga. Kun tio ligiĝas ankaŭ bela ideo - estimo al la maljuneco. Ĝi estas ofta temo de diskutoj kaj de problemaj konkludoj. Ĝi malaprobas indiferecon, starigas sur pilorion tiujn, kiuj forgesis saluti la homon, kiu dum la tuta vivo laboris, oferis sin kaj sian sanon por infanoj, donis al ili ĉion, kion li povis kaj atendas almenaŭ ŝajnan agnoskon, ke li ne vivis vane.

La maljuna homo estas facile vundebla. Ofte li restas sola kun siaj malĝojo, doloro kaj sento, ke li ne ĉion bone komprenas kaj ke li es-

tas ĝeno por aliuloj. La maljunaj homoj estas ofte forŝovataj sur la flankan relon. Sed tion oni neglektas en la mondo de mono, supraĵaj interesoj kaj falsaj idealoj. Afablaj vortoj, moralaj valoroj, ĉio, kio malakcelas, ŝargas facilan vivon, devus el la vojo malaperi!

Kie estas defendo de la maljuneco? Maldankemo regas la mondon!

Mi deziras al ĉiuj familioj bone edukitajn infanojn, por ke oni ne timu la maljunaĝon.

Jaroslava Hamajdová

Rememoro

Sub la fenestroj de nia naskiĝdomo staris benketo, ĉe kiu ĉiuvespere kolektiĝadis junuloj. La bonodoron de ĝardenetaj floroj akompanis rido kaj kantoj de la junularo — kvazaŭ tio okazus hieraŭ. La avino ŝatis primolojn — ili ornamis ĉiujn domfenestrojn.

Sed kie estas tiu domo? Kie estas la benketo? Kaj kie estas la floroj?

Ĉion kovris leviĝinta akvo de la rivero Želivka, de ĝia akvobaraĵo kaj por mi restis nur rememoroj.

Jaroslava Hamajdová

Amo super ĉio

Ĉiu infano jam antaŭ sia naskiĝo kaj kompreneble post ĝi tre bezonas senti amon de la patrino. La unuajn ektuŝojn de la patrinaj manoj, la unuan suĉtrinkon de la lakto el ŝia mammo, la unuajn amvortojn, tion ĉion la infano perceptas kaj tiel ĝi povas iom-post-iome bone progresi.

Bedaŭrinde en la lastaj jaroj oni rimarkas, ke infanoj sen gepatroj, aŭ sen ilia amo ĉiam estas pli oftaj. El ili iĝas infanoj sentivece nematuraj kaj bedaŭrinde apenaŭ ili fariĝos bonaj gepatroj de siaj propraj infanoj.

Jaroslava Hamajdová

La plej granda ŝtelisto estas mem la vivo !

Unue ŝtelos de vi infanecon, junaĝon,

poste belecon, sanon

kaj fine de vi malkuraĝe forfuĝos.